

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าของชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียงตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจสังคมและอื่น ๆ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเก็บและการใช้ประโยชน์จากพรรณพฤษชาติและของป่า
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าและการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการและข้อเสนอแนะของชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจสังคมและอื่น ๆ

1.1 เพศ

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.76 ส่วนที่เหลือร้อยละ 36.24 เป็นเพศหญิง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	139	63.76
หญิง	79	36.24
รวม	218	100

1.2 อายุ

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็น ร้อยละ 33.49 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 28.90 อายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 19.72 อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 7.80 อายุระหว่าง 51 – 60 ปี ร้อยละ 6.88 และอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 3.21 โดยมีอายุน้อยที่สุด 13 ปี อายุมากที่สุด 68 ปี และมีอายุเฉลี่ย 37.66 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	17	7.80
21 – 30 ปี	43	19.72
31 – 40 ปี	63	28.90
41 – 50 ปี	73	33.49
51 – 60 ปี	15	6.88
สูงกว่า 60 ปี	7	3.21
รวม	218	100

อายุต่ำสุด 13 ปี อายุเฉลี่ย 37.66 ปี
อายุสูงสุด 68 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.30

1.3 ชนชาติ

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพื้นราบ คิดเป็น ร้อยละ 96.79 ส่วนที่เหลือร้อยละ 3.21 เป็นชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของชนชาติ

ชนชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาวไทยพื้นราบ	211	96.79
ชาวไทยภูเขา*	7	3.21
รวม	218	100

* หมายถึง ชาวไทยภูเขาที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง

1.4 ระดับการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 38.99 รองลงมาจบชั้นที่สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 31.65 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 24.31 และต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 5.05 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	11	5.05
ประถมศึกษาปีที่ 4	85	38.99
ประถมศึกษาปีที่ 6	53	24.31
สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 6	69	31.65
รวม	218	100

1.5 ความสามารถในการอ่านหนังสือ

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านหนังสือในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 56.88 รองลงมาคือมีความสามารถอ่านหนังสือได้ในระดับดี ร้อยละ 43.12 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความสามารถในการอ่านหนังสือ

ความสามารถในการอ่านหนังสือ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้ดี	94	43.12
พอใช้	124	56.88
รวม	218	100

1.6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 37.16 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 4 คน ร้อยละ 25.23 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 16.97 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน ร้อยละ 8.26 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6 คน ร้อยละ 7.80 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 คน 7 คน และ 8 คน มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 1.38 โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุดเท่ากับ 1 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุดเท่ากับ 8 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 คน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 คน	4	1.83
2 คน	17	7.80
3 คน	55	25.23
4 คน	81	37.16
5 คน	37	16.97
6 คน	18	8.26
7 คน	3	1.38
8 คน	3	1.38
รวม	218	100

จำนวนต่ำสุด 1 คน จำนวนเฉลี่ย 3.96 คน

จำนวนสูงสุด 8 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.25

1.7 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 39.25 มีสมาชิกเพศชายในครัวเรือน จำนวน 2 คน ร้อยละ 30.84 มีสมาชิกเพศชายในครัวเรือน จำนวน 1 คน ร้อยละ 22.90 มีสมาชิกเพศชายในครัวเรือน จำนวน 3 คน ร้อยละ 6.54 มีสมาชิกเพศชายในครัวเรือน จำนวน 4 คน และร้อยละ 0.47 มีสมาชิกเพศชายในครัวเรือน จำนวน 5 คน โดยมีจำนวนสมาชิกเพศชายในครัวเรือนต่ำสุดเท่ากับ 1 คน จำนวนสมาชิกเพศชายในครัวเรือนสูงสุดเท่ากับ 5 คน และมีจำนวนสมาชิกเพศชายในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.02 คน (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของสมาชิกในครัวเรือนเพศชาย

(N = 218)

จำนวนสมาชิกเพศชาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 คน	66	30.84
2 คน	84	39.25
3 คน	49	22.90
4 คน	14	6.54
5 คน	1	0.47
รวม	214	100

จำนวนต่ำสุด 1 คน จำนวนเฉลี่ย 2.02 คน
 จำนวนสูงสุด 5 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.94

1.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 45.54 มีสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือน จำนวน 2 คน ร้อยละ 30.51 มีสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือน จำนวน 1 คน ร้อยละ 22.66 มีสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือน จำนวน 3 คน ร้อยละ 2.35 มีสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือน จำนวน 4 คน และร้อยละ 0.94 มีสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือน จำนวน 5 คน โดยมีจำนวนสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือนต่ำสุดเท่ากับ 1 คน จำนวนสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือนสูงสุดเท่ากับ 5 คน และมีจำนวนสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 คน (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของสมาชิกในครัวเรือนเพศหญิง

(N = 218)

จำนวนสมาชิกเพศหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 คน	65	30.51
2 คน	97	45.54
3 คน	44	20.66
4 คน	5	2.35
5 คน	2	0.94
รวม	213	100

จำนวนต่ำสุด 1 คน จำนวนเฉลี่ย 1.93 คน
 จำนวนสูงสุด 5 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87

1.9 การมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 51.38 มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และร้อยละ 48.62 ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ซึ่งร้อยละ 68.75 ระบุว่าไม่มีที่ดินจำนวน 1 – 5 ไร่ ร้อยละ 17.86 มีที่ดินจำนวน 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 8.93 มีที่ดินน้อยกว่า 1 ไร่ และร้อยละ 4.46 มีที่ดินมากกว่า 10 ไร่ โดยมีจำนวนการถือครองที่ดินทำกินต่ำที่สุด 1 งาน สูงสุด 19 ไร่ และมีจำนวนที่ดินเฉลี่ย 3.83 ไร่ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของการถือครองที่ดินทำกิน

(N = 218)

การมีที่ดินทำกินของตนเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	112	51.38
ไม่มี	106	48.62
รวม	218	100
มี (ระบุจำนวนที่ดิน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ไร่	10	8.93
1 – 5 ไร่	77	68.75
6 – 10 ไร่	20	17.86
มากกว่า 10 ไร่	5	4.46
รวม	112	100

จำนวนที่ดินต่ำสุด 1 งาน จำนวนที่ดินเฉลี่ย 3.83 ไร่

จำนวนที่ดินสูงสุด 19 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.34

1.10 ประเภทกิจกรรมการเกษตร

จากผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเกษตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุได้แก่ ทำสวน ร้อยละ 56.28 เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 30.05 ทำนา ร้อยละ 12.57 ทำไร่ ร้อยละ 1.09 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมการเกษตร

(N = 218)

กิจกรรมการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	23	12.57
ทำไร่	2	1.09
ทำสวน	103	56.28
เลี้ยงสัตว์	55	30.05
รวม	183	100

1.11 พื้นที่ทำนา

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 69.57 ระบุว่าพื้นที่ทำนา 1 – 5 ไร่ ร้อยละ 26.09 ระบุว่าพื้นที่ทำนา 6 – 10 ไร่ และร้อยละ 4.35 ระบุว่าพื้นที่ทำนามากกว่า 10 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำนาค่าสุด 1 ไร่ สูงสุด 19 ไร่ และมีพื้นที่ทำนาเฉลี่ย 9.75 ไร่ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของพื้นที่ทำนา

(N = 218)

พื้นที่ทำนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 5 ไร่	16	69.57
6 – 10 ไร่	6	26.09
มากกว่า 10 ไร่	1	4.35
รวม	23	100

พื้นที่ทำนาค่าสุด 1 ไร่ พื้นที่ทำนาสูงสุด 19 ไร่
พื้นที่ทำนาเฉลี่ย 9.75 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23.18

1.12 ชนิดของพืชสวน

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปลูกพืชสวนหลายชนิดด้วยกัน โดยร้อยละ 29.13 ปลูกพืชผักต่าง ๆ ร้อยละ 22.23 ปลูกลิ้นจี่ ร้อยละ 12.62 ปลูกลำไยและพืชตระกูลถั่ว ร้อยละ 10.68 ปลูกดอกไม้ ร้อยละ 6.80 ปลูกกล้วย และปลูกไม้ผลอื่น ๆ อีก ร้อยละ 5.82 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของชนิดของพืชสวน

(N = 218)

ชนิดของพืชสวน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พืชผักต่าง ๆ	30	29.13
ลิ้นจี่	23	22.33
ลำไย	13	12.62
พืชตระกูลถั่ว	13	12.62
ดอกไม้	11	10.68
กล้วย	7	6.80
ไม้ผลอื่น ๆ	6	5.82
รวม	103	100

1.13 พื้นที่ทำสวน

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.26 มีพื้นที่ทำสวน 1 – 5 ไร่ รองลงมาร้อยละ 7.77 มีพื้นที่ทำสวน 6 – 10 ไร่ และร้อยละ 0.97 มีพื้นที่ทำสวนมากกว่า 10 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำสวนต่ำสุด 1 งาน มีพื้นที่ทำสวนสูงสุด 19 ไร่ และมีพื้นที่ทำสวนเฉลี่ย 2.71 ไร่ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของพื้นที่ทำสวน

			(N = 218)
พื้นที่ทำสวน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1 – 5 ไร่	94	91.26	
6 – 10 ไร่	8	7.77	
มากกว่า 10 ไร่	1	0.97	
รวม	103	100	

พื้นที่ทำสวนต่ำสุด 1 งาน พื้นที่ทำสวนสูงสุด 19 ไร่
 พื้นที่ทำสวนเฉลี่ย 2.71 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.55

1.14 ชนิดของสัตว์เลี้ยง

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 65.45 เลี้ยงไก่ ร้อยละ 10.91 เลี้ยงโค ร้อยละ 9.09 เลี้ยงสุกร ร้อยละ 7.27 เลี้ยงปลา ร้อยละ 3.64 เลี้ยงเป็ดและกบ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของชนิดของสัตว์เลี้ยง

(N = 218)

ชนิดของสัตว์เลี้ยง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไก่	36	65.45
โค	6	10.91
สุกร	5	9.09
ปลา	4	7.27
เป็ด	2	3.64
กบ	2	3.64
รวม	55	100

1.15 จำนวนของสัตว์เลี้ยง

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 89.09 มีจำนวนของสัตว์เลี้ยง 1 – 50 ตัว ร้อยละ 5.45 มีจำนวนสัตว์เลี้ยง 101 – 500 ตัว ร้อยละ 3.64 มีจำนวนสัตว์เลี้ยง 51 – 100 ตัว และร้อยละ 1.82 มีจำนวนสัตว์เลี้ยงมากกว่า 500 ตัว โดยมีจำนวนสัตว์เลี้ยงต่ำสุด 2 ตัว มีจำนวนสัตว์เลี้ยงสูงสุด 1,400 ตัว และมีจำนวนสัตว์เลี้ยงเฉลี่ย 58.69 ตัว (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของจำนวนสัตว์เลี้ยง

(N = 218)

จำนวนของสัตว์เลี้ยง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 50 ตัว	49	89.09
51 – 100 ตัว	2	3.64
101 – 500 ตัว	3	5.45
มากกว่า 500 ตัว	1	1.82
รวม	55	100

จำนวนสัตว์เลี้ยงต่ำสุด	2	ตัว	จำนวนสัตว์เลี้ยงสูงสุด	1,400	ตัว
จำนวนสัตว์เลี้ยงเฉลี่ย	58.69	ตัว	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	197.69	

1.16 แหล่งที่มาของรายได้หลัก (ปี พ.ศ. 2546)

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 50.70 ระบุว่ามียาได้จาก การรับจ้าง ร้อยละ 26.04 มียาได้จากการทำสวน ร้อยละ 5.90 มียาได้จากการทำนา ร้อยละ 4.16 มียาได้จากการค้าขาย ร้อยละ 3.13 ระบุว่ามียาได้จากอาชีพอื่น ๆ เช่น เป็นลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ทำหัตถกรรมจักสาน หรือการดำรงตำแหน่งผู้นำในหมู่บ้าน ซึ่งได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นต้น ส่วนแหล่งที่มาของรายได้อื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุ ได้แก่ รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 2.78 รายได้จากการทำไร่ ร้อยละ 0.69 และไม่ระบุแหล่งของรายได้ คิดเป็นร้อยละ 6.60 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของแหล่งที่มาของรายได้หลัก

(N = 218)

แหล่งที่มาของรายได้หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	17	5.90
ทำสวน	75	26.04
ทำไร่	2	0.69
เลี้ยงสัตว์	8	2.78
รับจ้าง	146	50.70
ค้าขาย	12	4.16
อื่น ๆ *	9	3.13
ไม่ระบุแหล่งรายได้	19	6.60
รวม	288	100

* หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถระบุแหล่งของรายได้ ได้มากกว่า 1 แหล่ง และแหล่งรายได้อื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุ ได้แก่

1. ดำรงตำแหน่งผู้นำในหมู่บ้าน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (5)
2. ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ (2)
3. ทำอาชีพหัตถกรรมจักสาน (1)
4. ชมรมผู้สูงอายุ (1)

1.17 รายได้หลักในปี พ.ศ. 2546

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 27.52 มีรายได้หลักอยู่ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท ร้อยละ 22.94 มีรายได้อยู่ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 11.47 มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท และ 50,001 – 60,000 บาท เท่ากัน ร้อยละ 8.72 ไม่ระบุจำนวนของรายได้ ร้อยละ 4.59 มีรายได้อยู่ระหว่าง 70,001 – 80,000 บาท ร้อยละ 4.13 มีรายได้อยู่ระหว่าง 60,001 – 70,000 บาท ร้อยละ 3.21 มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 2.29 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท และ 90,001 – 100,000 บาท เท่ากัน โดยมีจำนวนรายได้หลักต่ำสุด 10,000 บาท รายได้สูงสุด 150,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 46,570.50 บาท (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของจำนวนรายได้หลัก

จำนวนรายได้หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10,000 – 20,000 บาท	4	1.83
20,001 – 30,000 บาท	25	11.47
30,001 – 40,000 บาท	50	22.94
40,001 – 50,000 บาท	60	27.52
50,001 – 60,000 บาท	25	11.47
60,001 – 70,000 บาท	9	4.13
70,001 – 80,000 บาท	10	4.59
80,001 – 90,000 บาท	5	2.29
90,001 – 100,000 บาท	4	1.83
มากกว่า 100,000 บาท	7	3.21
ไม่ระบุจำนวนรายได้	19	8.72
รวม	218	100

จำนวนต่ำสุดของรายได้หลัก 10,000 บาท

จำนวนสูงสุดของรายได้หลัก 150,000 บาท

ค่าเฉลี่ยของรายได้หลัก 46,570.50 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 26,807.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเก็บและการใช้ประโยชน์จากพรรณพฤษชาติและของป่า

2.1 การใช้ประโยชน์จากป่า

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 57.25 ใช้ประโยชน์จากป่าโดยการเก็บหาของป่า รองลงมาร้อยละ 33.83 ใช้ประโยชน์จากป่าโดยการเก็บฟืน ร้อยละ 5.57 ใช้ประโยชน์จากป่าในการทำไร่ถาวร ร้อยละ 2.23 ใช้ประโยชน์จากป่าในการล่าสัตว์ และร้อยละ 1.12 ใช้ประโยชน์จากป่าในการทำไร่เลื่อนลอย (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของการใช้ประโยชน์จากป่า

(N = 218)

การใช้ประโยชน์จากป่า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เก็บหาของป่า	154	57.25
ล่าสัตว์	6	2.23
เก็บฟืน	91	33.83
ทำไร่เลื่อนลอย	3	1.12
ทำไร่ถาวร	15	5.57
รวม	269	100

*หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบุการใช้ประโยชน์จากป่า ได้มากกว่า 1 หัวข้อ และชนิดของพืชและของป่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุ เช่น หน่อไม้ เห็ด สมุนไพร ฟืน กล้วยไม้ป่า เป็นต้น

2.2 ประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่า

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 70.18 มีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่า ที่เหลือร้อยละ 29.82 ระบุว่าไม่มีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่า โดยร้อยละ 52.95 ระบุว่ามีความมีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่าอยู่ระหว่าง 1 – 5 ปี ร้อยละ 15.03 ไม่ระบุจำนวนปีของประสิทธิภาพ ร้อยละ 12.42 มีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่าอยู่ระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 9.80 มีประสิทธิภาพการใช้พรรณพืชและของป่ามากกว่า 20 ปี ร้อยละ 5.88 มีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่าอยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี และร้อยละ 3.92 มีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่าอยู่ระหว่าง 11 – 15 ปี โดยมีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่าต่ำสุดจำนวน 1 ปี สูงสุด 40 ปี และมีประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่าโดยเฉลี่ย 8.94 ปี (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของประสิทธิภาพในการใช้พรรณพืชและของป่า

			(N = 218)
ประสิทธิภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
มี	153	70.18	
ไม่มี	65	29.82	
รวม	218	100	
มี (ระบุจำนวนปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
ไม่ระบุจำนวนปี	23	15.03	
1 – 5 ปี	81	52.95	
6 – 10 ปี	19	12.42	
11 – 15 ปี	6	3.92	
16 – 20 ปี	9	5.88	
มากกว่า 20 ปี	15	9.80	
รวม	153	100	

จำนวนปีต่ำสุด 1 ปี จำนวนปีเฉลี่ย 8.94 ปี
 จำนวนปีสูงสุด 40 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.72

2.3 พรรณพืชที่นำมาใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษาพบว่า พรรณพืชที่ผู้ตอบแบบสอบถามนำมาใช้ประโยชน์ มีดังต่อไปนี้

พรรณพืชประเภทที่ 1 ได้แก่ หน่อไม้ มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 61.05 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกมาจากป่า ด้วยการขุดหน่ออ่อนใส่ภาชนะ หรือใส่ถุง เพื่อนำมาประกอบอาหาร และขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 116 คนนี้ ระบุว่า ใช้ประโยชน์จากหน่อไม้ในการประกอบอาหารจำนวน 114 คน และสำหรับขายเพิ่มรายได้ จำนวน 2 คน โดยมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 4,000 บาท ต่อปี และช่วงเวลาที่เก็บ พรรณพืชประเภทนี้คือในฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม ของทุกปี

พรรณพืชประเภทที่ 2 ได้แก่ กระชายขาว มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.38 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกมาจากป่าด้วยการขุดหัวและลำต้นใส่ภาชนะ หรือถุง เพื่อนำมาเป็นสมุนไพรรักษาโรค และมีช่วงเวลาที่เก็บพรรณพืชชนิดนี้คือสามารถเก็บได้ ตลอดทั้งปี แต่จะเก็บมากในฤดูฝน

พรรณพืชประเภทที่ 3 ได้แก่ กระเจียว มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.84 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกมาจากป่าเช่นเดียวกับกระชาย คือการขุด หัวและลำต้นใส่ภาชนะ และนำมาใช้ในการประกอบอาหารและเป็นสมุนไพรรักษาโรค โดยจะเก็บ มากในช่วงฤดูฝนเช่นกัน

พรรณพืชประเภทที่ 4 ได้แก่ ดอกต้าง มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.79 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกจากป่าด้วยการตัดดอก เพื่อนำมาประกอบ อาหาร ในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน

พรรณพืชประเภทที่ 5 ได้แก่ หัวปลี มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.21 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกจากป่าด้วยการตัดหัวจากต้นกล้วย เพื่อนำมา ประกอบอาหาร และสามารถตัดหัวปลีได้ตลอดทั้งปี

พรรณพืชประเภทที่ 6 ได้แก่ บุก มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.68 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกจากป่าด้วยการขุดหัวบุกจากในดิน เพื่อนำมา ประกอบอาหาร และสามารถขุดหาได้ตลอดทั้งปี

พรรณพืชประเภทที่ 7 ได้แก่ สมุนไพร มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกจากป่าด้วยการตัด ถอน หรือขุด ทุกส่วนที่สามารถเป็นยาสมุนไพรได้ เพื่อนำมาเป็นยารักษาโรค ซึ่งสามารถเก็บพรรณพืชประเภทนี้ได้ตลอดทั้งปี

พรรณพืชประเภทที่ 8 ได้แก่ กัลยไม้ มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 โดยตัดหรือเก็บหน่อกล้วยไม้จากต้นไม้มากลับมานั้นอาศัยเกาะอยู่เพื่อนำมาเป็นไม้ประดับ ซึ่งสามารถเก็บได้ตลอดทั้งปี

พรรณพืชประเภทที่ 9 ได้แก่ ผักหวาน มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 โดยตัดหรือเด็ดยอดอ่อนของต้นผักหวาน เพื่อนำมาประกอบอาหาร และนำมาขาย และผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามิรายได้โดยเฉลี่ยจากการขายผักหวานปีละ 2,000 บาท ซึ่งสามารถเก็บได้ในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม หรือช่วงก่อนฤดูฝน

พรรณพืชประเภทที่ 10 ได้แก่ ต้นสัก มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58 โดยจะเก็บเมล็ดที่ร่วงจากต้น เพื่อนำเมล็ดนั้นมาเพาะเป็นต้นกล้าของต้นสัก เพื่อนำไปปลูกเป็นไม้ยืนต้นต่อไป และสามารถเก็บเมล็ดได้ช่วงเดือนมิถุนายน – ตุลาคมของทุกปี

พรรณพืชประเภทที่ 11 ได้แก่ หญ้าคา มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.05 โดยการตัดหรือใช้ขอเกี่ยวใบของหญ้าคา เพื่อนำใบมาทำหลังคาบ้านในช่วงเดือนมกราคม – เมษายนของทุกปี

พรรณพืชประเภทที่ 12 ได้แก่ กลอย มีผู้ใช้ประโยชน์จากพรรณพืชชนิดนี้จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.53 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกมาจากป่าด้วยการขุดหัวใส่ภาชนะหรือถุงเพื่อนำมาประกอบอาหาร และสามารถขุดหาได้ตลอดทั้งปี (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 พรรณพืชที่นำมาใช้ประโยชน์

(N = 218)

พรรณพืชประเภทที่	ชื่อพรรณพืช	จำนวนผู้เก็บ (คน)	คิดเป็นร้อยละ	วิธีการเก็บและนำออกมาจากป่า	ส่วนของพรรณพืชที่เก็บ	การใช้ประโยชน์	รายได้โดยเฉลี่ยบาท/ปี	ช่วงเวลาที่เก็บ (เดือน , ฤดูกาล , ตลอดปี)
พรรณพืชประเภทที่ 1	หน่อไม้	116	61.05	ขุดจากในดินใส่ภาชนะ	หน่ออ่อน	ประกอบอาหาร (114 คน) ขาย (2 คน)	4,000	ตลอดฤดูฝน
พรรณพืชประเภทที่ 2	กระชายขาว	14	7.38	ขุดจากดินใส่ภาชนะ	หัวและลำต้น	เป็นสมุนไพร	-	ตลอดทั้งปี แต่เก็บมากในฤดูฝน
พรรณพืชประเภทที่ 3	กระเจียว	13	6.84	ขุดจากดินใส่ภาชนะ	หัวและลำต้น	ประกอบอาหาร และเป็นสมุนไพร	-	ตลอดฤดูฝน
พรรณพืชประเภทที่ 4	ดอกต้าง	11	5.79	ตัดดอก	ดอก	ประกอบอาหาร	-	มีนาคม - เมษายน
พรรณพืชประเภทที่ 5	หัวปลี	8	4.21	ตัดหัวจากต้นกล้วย	หัว	ประกอบอาหาร	-	ตลอดทั้งปี
พรรณพืชประเภทที่ 6	บุก	7	3.68	ขุดจากดินใส่ภาชนะ	หัว	ประกอบอาหาร	-	ตลอดทั้งปี
พรรณพืชประเภทที่ 7	สมุนไพร	6	3.16	ตัด ถอน หรือขุด	ทุกส่วนที่สามารถเป็นยาสมุนไพรได้	เป็นสมุนไพรรักษาโรค	-	ตลอดทั้งปี
พรรณพืชประเภทที่ 8	กล้วยไม้	5	2.63	เก็บจากต้นไม้ที่กล้วยไม้อาศัยเกาะอยู่	หน่อของกล้วยไม้	นำมาเป็นไม้ประดับ	-	ตลอดทั้งปี

ตารางที่ 20 (ต่อ) พรรณพืชที่นำมาใช้ประโยชน์

(N = 218)

พรรณพืช ประเภทที่	ชื่อพรรณพืช	จำนวน ผู้เก็บ (คน)	คิดเป็น ร้อยละ	วิธีการเก็บ และนำออกมาจากป่า	ส่วนของพรรณพืช ที่เก็บ	การใช้ประโยชน์	รายได้ โดยเฉลี่ย บาท/ปี	ช่วงเวลาที่เก็บ (เดือน , ฤดูกาล , ตลอดปี)
พรรณพืช ประเภทที่ 9	ผักหวาน	4	2.10	ตัดหรือเด็ดยอด	ยอดอ่อน	ประกอบอาหาร (2 คน) ขาย (2 คน)	2,000	ก่อนฤดูฝน
พรรณพืช ประเภทที่ 10	ต้นสัก	3	1.58	เก็บเมล็ดที่ร่วงจากต้น	เมล็ด	เพาะพันธุ์ปลูก เป็นไม้ยืนต้น	-	มิถุนายน - ตุลาคม
พรรณพืช ประเภทที่ 11	หญ้าคา	2	1.05	ตัดหรือใช้ขอเกี่ยว	ใบคา	ทำหลังคา	-	มกราคม – เมษายน
พรรณพืช ประเภทที่ 12	กลอย	1	0.53	ขุดจากดินใส่ภาชนะ	หัว	ประกอบอาหาร	-	ตลอดทั้งปี
รวม		190	100				6,000	

2.3 ของป่าที่นำมาใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษาพบว่า ของป่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามนำมาใช้ประโยชน์ มีดังต่อไปนี้
 ของป่าประเภทที่ 1 ได้แก่ เห็ด มีผู้ใช้ประโยชน์จากของป่าชนิดนี้จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 95.97 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกมาจากป่า ด้วยการถอนดอกเห็ดใส่ภาชนะต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบอาหาร และขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 119 คนนี้ ระบุว่า ใช้ประโยชน์จากเห็ดในการประกอบอาหารจำนวน 118 คน และสำหรับขายเพิ่มรายได้ จำนวน 1 คน โดยมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 500 บาท ต่อปี และช่วงเวลาที่เก็บพรรณพืชประเภทนี้คือในฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม ของทุกปี

ของป่าประเภทที่ 2 ได้แก่ ฟิน มีผู้ใช้ประโยชน์จากของป่าชนิดนี้จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.03 โดยมีวิธีการเก็บและนำออกมาจากป่า ด้วยการตัดเป็นท่อนและมัดรวมกันเพื่อนำมาก่อไฟ ซึ่งสามารถเก็บของป่าประเภทนี้ได้ตลอดทั้งปี (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ของป่าที่นำมาใช้ประโยชน์

(N = 218)

ของป่าประเภทที่	ชื่อของป่า	จำนวนผู้เก็บ (คน)	คิดเป็นร้อยละ	วิธีการเก็บและนำออกมาจากป่า	ส่วนของของป่าที่เก็บ	การใช้ประโยชน์	รายได้โดยเฉลี่ยบาท/ปี	ช่วงเวลาที่เก็บ (เดือน , ฤดูกาล , ตลอดปี)
ของป่าประเภทที่ 1	เห็ด	119	95.97	ถอนใส่ภาชนะต่าง ๆ	ดอกเห็ด	ประกอบอาหาร (118 คน) ขาย (1 คน)	500	ฤดูฝน
ของป่าประเภทที่ 2	ฟืน	5	4.03	ตัดเป็นท่อนมัดรวมกัน	กิ่งไม้แห้ง	ก่อไฟ	-	ตลอดทั้งปี
รวม		124	100				500	

2.4 แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ทางการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า

การผลการศึกษาพบว่า แหล่งที่ได้รับข่าวสารจากโปสเตอร์ การประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 6.42 ระดับปานกลาง ร้อยละ 29.82 ระดับน้อย ร้อยละ 39.45 และไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 24.31 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 แปลผลออกมาได้ในระดับน้อย

แหล่งข่าวสารจากทางวิทยุกระจายเสียง หรือสื่อทางโทรทัศน์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 12.39 ระดับปานกลาง ร้อยละ 45.41 ระดับน้อย ร้อยละ 33.94 ไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 8.26 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 แปลผลออกมาได้ในระดับปานกลาง

แหล่งข่าวสารจากเอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 2.75 ระดับปานกลาง ร้อยละ 25.23 ระดับน้อย ร้อยละ 37.62 ไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 34.40 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96 แปลผลออกมาได้ในระดับน้อย

แหล่งข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ ฯ ระดับมาก ร้อยละ 5.05 ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.94 ระดับน้อย ร้อยละ 34.86 ไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 26.15 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 แปลผลออกมาได้ในระดับน้อย

แหล่งข่าวสารจากการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ระดับมาก ร้อยละ 8.72 ระดับปานกลาง ร้อยละ 28.44 ระดับน้อย ร้อยละ 40.36 ไม่ได้รับข่าวสาร ร้อยละ 22.48 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 แปลผลออกมาได้ในระดับน้อย (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ระดับความถี่และร้อยละของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าจากแหล่งต่าง ๆ

แหล่งที่ได้รับข่าวสาร	ระดับความถี่และร้อยละ				\bar{X}	S.D.	แปลผล
	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 ไม่ได้รับ			
โปสเตอร์	14	65	86	53	2.18	0.88	น้อย
การประชาสัมพันธ์	(6.42%)	(29.82%)	(39.45%)	(24.31%)			
วิทยุกระจายเสียง	27	99	74	18	2.62	0.81	ปาน
หรือสื่อทางโทรทัศน์	(12.39%)	(45.41%)	(33.94%)	(8.26%)			กลาง
เอกสารต่าง ๆ เช่น	6	55	82	75	1.96	0.84	น้อย
แผ่นพับ ใบปลิว	(2.75%)	(25.23%)	(37.62%)	(34.40%)			
จากเจ้าหน้าที่	11	74	76	57	2.18	0.88	น้อย
จากหน่วยงานของสวนฯ	(5.05%)	(33.94%)	(34.86%)	(26.15%)			
การฝึกอบรมหลักสูตร	19	62	88	49	2.06	1.02	น้อย
การอนุรักษ์พรรณพืช	(8.72%)	(28.44%)	(40.36%)	(22.48%)			
และของป่า							

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

3.1 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ข้อมูลระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเทียบเกณฑ์กับค่าระดับการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ระดับ	ระดับของการปฏิบัติ		
		คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
ระดับ 1.00 – 1.75	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับไม่ปฏิบัติ	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ระดับ 1.76 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับ 2.51 – 3.25	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ระดับ 3.26 – 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก	มีการปฏิบัติในระดับไม่ปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า แยกคำถามเป็น 2 ประเด็นคือ คำถามเชิงบวก และคำถามเชิงลบ ในประเด็นเกี่ยวกับคำถามเชิงลบ ได้แก่ หัวข้อคำถาม การตัดโค่นต้นไม้เพื่อเก็บกล้วยไม้และรังต่อ การนำพันธุ์ไม้ออกจากป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ การเผาป่าเพื่อเตรียมเก็บเห็ดและพันธุ์ไม้ต่าง ๆ การขุดดินเพื่อเก็บพรรณพืชและพันธุ์ไม้ต่าง ๆ การตัดต้นผักหวานเพื่อเก็บยอดผักหวาน และการตัดโค่นต้นก่อเพื่อเก็บเมล็ดก่อ ส่วนหัวข้อคำถามอื่นๆ เป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด

วิธีการเก็บพรรณพืชและของป่า

ประเด็นเกี่ยวกับวิธีการเก็บพรรณพืชและของป่า เป็นหัวข้อคำถามเชิงลบทั้งหมด มีผลการวิเคราะห์ว่ามี การปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 1.42 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75 โดยแยกเป็นรายชื่อคือ

1. การตัดและโค่นต้นไม้ เพื่อเก็บกล้วยไม้และรังต่อ มีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.32 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75

2. การนำพันธุ์ไม้ออกจากป่า ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ มีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.64 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75
3. การเผาป่าเพื่อเตรียมเก็บเห็ดและพันธุ์ไม้ต่าง ๆ มีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.23 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75
4. การขุดดินเพื่อเก็บพรรณพืชและพันธุ์ไม้ต่าง ๆ มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.83 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.76 – 2.50
5. การตัดต้นฝักหวานเพื่อเก็บยอดฝักหวาน มีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.34 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75
6. การตัดและโค่นต้นก่อเพื่อเก็บเมล็ดก่อ มีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.18 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75

การป้องกันรักษาพรรณพืชและของป่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ในประเด็นการป้องกันรักษาพรรณพืชและของป่า มีผลการวิเคราะห์ว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 2.52 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25 โดยแยกเป็นรายชื่อ คือ

1. ตรวจพื้นที่ป่าไม้ในเขตรับผิดชอบของหมู่บ้าน มีการปฏิบัติในระดับน้อย มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.42 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.76 – 2.50
2. ร่วมปลัดต้นผู้บุกรุกแผ้วถางป่าเขตรับผิดชอบของหมู่บ้าน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.67 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
3. ร่วมกำหนดพื้นที่ทำกินของหมู่บ้าน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.58 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

4. อำนวยความสะดวกและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.59 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

5. รายงานผู้นำในหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ เมื่อพบผู้เก็บพรรณพืชและของป่าไปขาย มีการปฏิบัติในระดับน้อย มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.34 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.76 – 2.50

การปลูกพรรณพืชป่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า ในประเด็นการปลูกพรรณพืชป่า มีการปฏิบัติในระดับน้อย มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 2.43 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.76 – 2.50 โดยแยกเป็นรายชื่อ คือ

1. นำพรรณพืชจากป่ามาปลูกที่ดินที่อยู่ในครอบครองหรือเป็นเจ้าของ มีผลการวิเคราะห์อยู่ในระดับของการไม่ปฏิบัติ มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.67 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75

2. นำพรรณพืชจากป่าโครงการที่รัฐสนับสนุนมาปลูกในพื้นที่ของตนเอง มีการปฏิบัติในระดับน้อย มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 1.89 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.76 – 2.50

3. ร่วมปลูกพรรณพืชป่าในพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกแผ้วถาง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 3.05 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

4. ทำการปลูกพรรณพืชป่า เพื่อใช้ประโยชน์แก่ชุมชนในหมู่บ้าน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

5. คูแตรักษาพรรณพืชป่าที่ทำการปลูกตามโครงการต่าง ๆ มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.66 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

การป้องกันไฟฟ้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ในประเด็นการป้องกันไฟฟ้า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 2.89 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25 โดยแยกเป็นรายชื่อ คือ

1. ตรวจตราควบคุมป้องกันมิให้เกิดไฟฟ้า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.81 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
2. ทำการดับไฟฟ้าเมื่อเกิดไฟไหม้ป่าขึ้น มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.91 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
3. ทำแนวป้องกันไฟป่ารอบหมู่บ้านหรือที่ทำกิน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 3.16 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
4. รายงานผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดไฟไหม้ป่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.77 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
5. อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการป้องกันไฟฟ้า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.81 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

การเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ในประเด็นการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 2.99 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25 โดยแยกเป็นรายชื่อ คือ

1. แนะนำเพื่อนบ้านมิให้บุกรุกทำลายพรรณพืชและของป่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.88 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

2. ชักชวณเพื่อนบ้านให้ร่วมกันปลูกและดูแลพรรณพืชและของป่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
3. แนะนำเพื่อนบ้านให้ทราบถึงอันตรายอันเกิดจากไฟฟ้าและชักชวณให้ร่วมกันป้องกันไฟฟ้า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 3.12 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
4. แนะนำเพื่อนบ้านให้ทราบถึงประโยชน์ของพรรณพืชและของป่าและโทษอันเกิดจากการทำลายป่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 2.92 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25
5. ชักชวณเด็กและเยาวชนให้ร่วมกันหวงแหนและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 3.15 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.51 – 3.25

สรุปผลการวิเคราะห์โดยรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า ประเด็นหัวข้อคำถามเชิงลบ พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 1.42 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 1.00 – 1.75 ส่วนประเด็นหัวข้อคำถามเชิงบวก พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าระดับการปฏิบัติเฉลี่ยรวม 2.70 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ จะอยู่ในระดับ 2.50 – 3.25 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ประเด็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พรรณพฤษชาติและของป่า	ระดับการปฏิบัติ				ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์ การ ปฏิบัติ
	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่ปฏิบัติ (1)			
วิธีการเก็บพรรณพืชและของป่า							
1. การตัดและ โคนต้นไม้เพื่อเก็บ กล้วยไม้และรังต่อ*	1 (0.46%)	18 (8.26%)	31 (14.22%)	168 (77.06%)	1.32	0.64	มาก*
2. การนำพันธุ์ไม้ออกจากป่า ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้*	9 (4.13%)	21 (9.63%)	71 (32.57%)	117 (53.67%)	1.64	0.82	มาก*
3. การเผาป่าเพื่อเตรียมเก็บเห็ด และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ *	2 (0.92%)	11 (5.05%)	23 (10.55%)	182 (83.48%)	1.23	0.58	มาก*
4. การขุดดินเพื่อเก็บพรรณพืช และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ *	5 (2.29%)	38 (17.43%)	91 (41.74%)	84 (38.54%)	1.83	0.79	ปานกลาง*
5. การตัดต้นผักหวานเพื่อเก็บ ยอดผักหวาน*	2 (0.92%)	14 (6.42%)	40 (18.35%)	162 (74.31%)	1.34	0.64	มาก*
6. การตัดและ โคนต้นก่อเพื่อเก็บ เมล็ดก่อ*	2 (0.92%)	10 (4.59%)	13 (5.96%)	193 (88.53%)	1.18	0.54	มาก*
* คำถามเชิงลบ							
รวมทั้งหมดเฉพาะคำถามเชิงลบ	4	18	45	151	1.42	0.67	มาก
การป้องกันรักษาพรรณพืชและ ของป่า							
1. ตรวจสอบพื้นที่ป่าไม้ในเขต รับผิดชอบของหมู่บ้าน	26 (11.93%)	73 (33.49%)	86 (39.44%)	33 (15.14%)	2.42	0.88	น้อย
2. ร่วมผลักดันผู้บุกรุกแผ้วถางป่า เขตรับผิดชอบของหมู่บ้าน	41 (18.81%)	91 (41.74%)	60 (27.52%)	26 (11.93%)	2.67	0.92	ปานกลาง
3. ร่วมกำหนดพื้นที่ทำกิน ของหมู่บ้าน	42 (19.27%)	78 (35.78%)	62 (28.44%)	36 (16.51%)	2.58	0.98	ปานกลาง
4. อำนวยความสะดวกและ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์	41 (18.81%)	75 (34.41%)	74 (33.94%)	28 (12.84%)	2.59	0.94	ปานกลาง
5. รายงานผู้นำในหมู่บ้านและ เจ้าหน้าที่ เมื่อพบผู้เก็บพรรณ พืชและของป่าไปขาย	27 (12.39%)	58 (26.60%)	95 (43.58%)	38 (17.43%)	2.34	0.91	น้อย
รวม	35	75	76	32	2.52	0.93	ปานกลาง

ตารางที่ 23 (ต่อ) ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ประเด็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พรรณพฤษชาติและของป่า	ระดับการปฏิบัติ				ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์ การ ปฏิบัติ
	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่ปฏิบัติ (1)			
การปลูกพรรณพืชป่า							
1. นำพรรณพืชจากป่ามาปลูก ที่ดินที่อยู่ในครอบครองหรือ เป็นเจ้าของ	5 (2.29%)	27 (12.39%)	78 (35.78%)	108 (49.54%)	1.67	0.78	ไม่ปฏิบัติ
2. นำพรรณพืชจากโครงการ ที่รัฐสนับสนุนมาปลูกในพื้นที่ ของตนเอง	11 (5.05%)	47 (21.56%)	93 (42.66%)	67 (30.73%)	1.89	0.91	น้อย
3. ร่วมปลูกพรรณพืชป่าในพื้นที่ ป่าที่ถูกบุกรุกแล้วตาม ตามโครงการประชอาสา	66 (30.28%)	106 (48.62%)	37 (16.97%)	9 (4.13%)	3.05	0.80	ปานกลาง
4. ทำการปลูกพรรณพืชป่า เพื่อใช้ประโยชน์แก่ชุมชน ในหมู่บ้าน	48 (22.02%)	108 (49.54%)	54 (24.77%)	8 (3.67%)	2.90	0.78	ปานกลาง
5. ดูแลรักษาพรรณพืชป่า ที่ทำการปลูกตามโครงการต่างๆ	38 (17.44%)	83 (38.07%)	82 (37.61%)	15 (6.88%)	2.66	0.84	ปานกลาง
รวม	34	74	69	41	2.43	0.82	น้อย
การป้องกันไฟป่า							
1. ตรวจสอบควบคุมป้องกัน มิให้เกิดไฟป่า	51 (23.39%)	87 (39.91%)	68 (31.20%)	12 (5.50%)	2.81	0.86	ปานกลาง
2. ทำการดับไฟเมื่อเกิดไฟไหม้ป่า ขึ้น	57 (26.15%)	98 (44.95%)	50 (22.94%)	13 (5.96%)	2.91	0.85	ปานกลาง
3. ทำแนวป้องกันไฟป่า รอบหมู่บ้านหรือที่ทำกิน	85 (38.99%)	94 (43.12%)	27 (12.39%)	12 (5.50%)	3.16	0.84	ปานกลาง
4. รายงานผู้นำชุมชนและ เจ้าหน้าที่เมื่อเกิดไฟไหม้ป่า	53 (24.31%)	76 (34.86%)	75 (34.41%)	14 (6.42%)	2.77	0.89	ปานกลาง
5. อำนวยความสะดวกและ ประสานงานแก่เจ้าหน้าที่	55 (25.23%)	79 (36.24%)	72 (33.03%)	12 (5.50%)	2.81	0.88	ปานกลาง
รวม	60	87	58	13	2.89	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 23 (ต่อ) ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ประเด็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พรรณพฤษชาติและของป่า	ระดับการปฏิบัติ				ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์ การ ปฏิบัติ
	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่ปฏิบัติ (1)			
การเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า							
1. แนะนำเพื่อนบ้านมิให้บุกรุก ทำลายพรรณพืชและของป่า	48 (2.29%)	111 (12.39%)	44 (35.78%)	15 (49.54%)	2.88	0.83	ปานกลาง
2. ชักชวนเพื่อนบ้านให้ร่วมกัน ปลูกและดูแลพรรณพืชและ ของป่า	47 (21.56%)	112 (51.38%)	50 (22.93%)	9 (4.13%)	2.90	0.78	ปานกลาง
3. แนะนำเพื่อนบ้านให้ทราบถึง อันตรายอันเกิดจากไฟป่าและ ชักชวนให้ร่วมกัน ป้องกันไฟป่า	80 (36.70%)	94 (43.12%)	35 (16.05%)	9 (4.13%)	3.12	0.82	ปานกลาง
4. แนะนำเพื่อนบ้านให้ทราบถึง ประโยชน์ของพรรณพืชและ ของป่าและโทษอันเกิดจาก การทำลายป่า	57 (26.15%)	105 (48.16%)	38 (17.43%)	18 (8.26%)	2.92	0.87	ปานกลาง
5. ชักชวนเด็กและเยาวชน ให้ร่วมกันหวงแหนและ ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พรรณพืชและของป่า	80 (36.70%)	100 (45.87%)	28 (12.84%)	10 (4.59%)	3.15	0.81	ปานกลาง
รวม	62	105	39	12	2.99	0.82	ปานกลาง
รวมทั้งหมดเฉพาะคำถามเชิงบวก	48	85	60	25	2.70	0.86	ปานกลาง

3.2 การทดสอบสมมุติฐาน

จำนวนและร้อยละของผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า มีระดับการปฏิบัติมาก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.43 ปฏิบัติปานกลาง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 32.11 ปฏิบัติน้อย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 26.15 และไม่ปฏิบัติ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.31 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปฏิบัติมาก	38	17.43
ปฏิบัติปานกลาง	70	32.11
ปฏิบัติน้อย	57	26.15
ไม่ปฏิบัติ	53	24.31
รวม	218	100

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ ชนชาติ ความสามารถในการอ่านหนังสือ ประสบการณ์ในการใช้พรรณพืชและของป่า รายได้ของครัวเรือน การมีและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า จากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ฯ และการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า กับตัวแปรตามคือ การปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า มีการรวมช่วงของการปฏิบัติคือ การปฏิบัติมากและปานกลาง รวมเป็นการปฏิบัติมาก การปฏิบัติ^{น้อย}และ^{ไม่ปฏิบัติ} รวมเป็นการปฏิบัติ^{น้อย} (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปฏิบัติมาก	108	49.54
ปฏิบัติ ^{น้อย}	110	50.46
รวม	218	100

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 3.88 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าเพศกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่ามีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างเพศ มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

เพศ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
ชาย	75 (34.40%)	64 (29.36%)	139 (63.76%)
หญิง	33 (15.14%)	46 (21.10%)	79 (36.24%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 3.88
df = 1

χ^2 ตาราง = 3.84
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.07 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าอายุกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างอายุ ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

อายุ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
อายุน้อย	46 (21.10%)	54 (24.77%)	100 (45.87%)
อายุมาก	62 (28.44%)	56 (25.69%)	118 (54.13%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 0.07

χ^2 ตาราง = 3.84

df = 1

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

* หมายเหตุ อายุเฉลี่ยเท่ากับ 37.66 ปี

อายุน้อย หมายถึง อายุที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย 37.66 ปี

อายุมาก หมายถึง อายุที่มากกว่าค่าเฉลี่ย 37.66 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 1.38 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าชนชาติกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างชนชาติ ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ชนชาติ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
ชาวไทยพื้นราบ	106 (48.62%)	105 (48.17%)	211 (96.79%)
ชาวไทยภูเขา	2 (0.92%)	5 (2.29%)	7 (3.21%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 1.38
df = 1

χ^2 ตาราง = 3.84

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านหนังสือกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านหนังสือกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.26 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าความสามารถในการอ่านหนังสือกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างความสามารถในการอ่านหนังสือ ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านหนังสือกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

ความสามารถ ในการอ่านหนังสือ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
อ่านหนังสือได้ดี	51 (23.40%)	43 (19.72%)	94 (43.12%)
อ่านหนังสือได้พอใช้	57 (26.14%)	67 (30.74%)	124 (56.88%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 0.26
df = 1

χ^2 ตาราง = 3.84
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการใช้พรณพีชและของป่ากับการอนุรักษ์พรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการใช้พรณพีชและของป่ากับการอนุรักษ์พรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.01 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าประสพการณ์ในการใช้พรณพีชและของป่ากับการอนุรักษ์พรณพฤษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างประสพการณ์ในการใช้พรณพีชและของป่า ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการใช้พรณพีชและของป่ากับการอนุรักษ์พรณพฤษชาติและของป่า

ประสพการณ์ในการใช้ พรณพีชและของป่า	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
มี	74 (33.94%)	79 (36.24%)	153 (70.18%)
ไม่มี	34 (15.60%)	31 (14.22%)	65 (29.82%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 0.01

df = 1

χ^2 ตาราง = 3.84

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.57 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างรายได้ของครัวเรือน ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

รายได้ของครัวเรือน	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
รายได้ต่ำ	50 (22.94%)	60 (27.52%)	110 (50.46%)
รายได้สูง	58 (26.60%)	50 (22.94%)	108 (49.54%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 0.57

χ^2 ตาราง = 3.84

df = 1

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

*หมายเหตุ รายได้เฉลี่ยเท่ากับ 46,570.50 บาทต่อปี

รายได้ต่ำ หมายถึง รายได้ที่ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ย 46,570.50 บาทต่อปี

รายได้สูง หมายถึง รายได้ที่สูงกว่ารายได้เฉลี่ย 46,570.50 บาทต่อปี

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการมีและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.00 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าการมีและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างการมีและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองกับการอนุรักษ์พรรณพฤษชาติและของป่า

การมีและไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
มี	61 (27.98%)	51 (23.40%)	112 (51.38%)
ไม่มี	47 (21.56%)	59 (27.06%)	106 (48.62%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 0.00
df = 1

χ^2 ตาราง = 3.84

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ฯ กับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ฯ กับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 1.03 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ฯ กับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ฯ ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของสวนพฤกษศาสตร์ฯ กับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
ไม่ได้รับ	46 (18.55%)	87 (42.46%)	133 (61.01%)
ได้รับ	62 (30.99%)	23 (8.00%)	85 (38.99%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

χ^2 คำนวณ = 1.03
df = 1

χ^2 ตาราง = 3.84

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่ากับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า กับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า ปรากฏว่าได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.52 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่าการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่ากับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่าไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความแตกต่างระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ไม่มีผลต่อการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่ากับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า

การเข้ารับการฝึกอบรม	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	มาก	น้อย	
ไม่ได้รับการฝึกอบรม	47 (21.56%)	90 (41.28%)	137 (62.84%)
ได้รับการฝึกอบรม	61 (27.98%)	20 (9.18%)	81 (37.16%)
รวม	108 (49.54%)	110 (50.46%)	218 (100%)

$$\chi^2 \text{ คำนวณ} = 0.52$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 \text{ ตาราง} = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

**ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของชุมชนบริเวณพื้นที่
โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์**

4.1 ปัญหาการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า โดยแบ่งลำดับความสำคัญของปัญหา เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ลำดับมากที่สุด ลำคัญรองลงมา และลำดับอันดับที่ 3 และในจำนวนปัญหาทั้งหมด 5 ข้อ ได้นำมาวิเคราะห์จัดเรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหาในการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการแผ้วถางป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอยเหนือต้นน้ำ ทำให้ลำห้วยมีน้ำน้อยลงและไม่สะอาด ให้ความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 48.24 ลำคัญรองลงมา ร้อยละ 39.20 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 12.56
2. ปัญหาไฟป่าฤดูแล้ง (ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์) ให้ความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 37.50 ลำคัญรองลงมา ร้อยละ 34.37 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 28.13
3. ปัญหาระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 22.70 ลำคัญรองลงมา ร้อยละ 23.40 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 53.90
4. ปัญหาการเก็บพรรณพืชและของป่าเพื่อนำมาจำหน่าย ให้ความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 12.05 ลำคัญรองลงมา ร้อยละ 34.94 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 53.01
5. ปัญหาการลักลอบขุดเก็บพรรณพืชและของป่านำมาใช้ในครัวเรือน ให้ความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 20.51 ลำคัญรองลงมา ร้อยละ 30.77 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 48.72 (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ความสำคัญของปัญหาการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า

ปัญหา	สำคัญ มากที่สุด	สำคัญ รองลงมา	สำคัญ อันดับที่ 3	รวม	มีความสำคัญ เป็นลำดับที่
- ปัญหาไฟป่าฤดูแล้ง (ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์)	72 (37.50%)	66 (34.37%)	54 (28.13%)	192 (100%)	ลำดับที่ 2
- ปัญหาการเก็บพรรณพืชและของป่าเพื่อนำมาจำหน่าย	10 (12.05%)	29 (34.94%)	44 (53.01%)	83 (100%)	ลำดับที่ 4
- ปัญหาการแผ้วถางป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอยเหนือต้นน้ำ ทำให้ลำห้วยมีน้ำน้อยลงและไม่สะอาด	96 (48.24%)	78 (39.20%)	25 (12.56%)	199 (100%)	ลำดับที่ 1
- ปัญหาการลักลอบขุดเก็บพรรณพืชและของป่านำมาใช้ในครัวเรือน	8 (20.51%)	12 (30.77%)	19 (48.72%)	39 (100%)	ลำดับที่ 5
- ปัญหาระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ	32 (22.70%)	33 (23.40%)	76 (53.90%)	141 (100%)	ลำดับที่ 3

4.2 ความต้องการในการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า โดยแบ่งลำดับความต้องการ เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ลำดับมากที่สุด ลำดับรองลงมา และลำดับอันดับที่ 3 และในจำนวนปัญหาทั้งหมด 8 ข้อ ได้นำมาวิเคราะห์จัดเรียงลำดับตามความต้องการในการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ดังต่อไปนี้

1. ต้องการให้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรอย่างเพียงพอ เพื่อลดการบุกรุกทำลายพรรณพืชและของป่า ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 57.32 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 24.39 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 18.29
2. ต้องการให้มีการปลูกพรรณพืชทดแทนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้มากขึ้น ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 32.35 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 29.41 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 38.24
3. ต้องการให้มีการทำแนวกันไฟป่า (โดยได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของสวนพฤกษศาสตร์ ฯ) ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 30.69 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 37.63 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 31.68
4. ต้องการให้มีการจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 23.17 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 39.02 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 37.81
5. ต้องการให้มีบทลงโทษแก่ผู้ที่บุกรุกทำลายพรรณพืชและของป่าที่หนักขึ้น ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 18.52 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 44.44 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 37.04
6. ต้องการให้มีการจัดเวรยามให้มีการเฝ้าระวังป่า ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 24.53 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 41.51 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 33.96
7. ต้องการให้มีการจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 14.71 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 44.12 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 41.17
8. ต้องการเข้าร่วมโครงการการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า ให้มีความสำคัญมากที่สุด ร้อยละ 6.67 ลำดับรองลงมา ร้อยละ 23.33 และลำดับอันดับที่ 3 ร้อยละ 70 (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ความสำคัญของความต้องการในการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า

ความต้องการ	สำคัญมากที่สุด	สำคัญรองลงมา	สำคัญอันดับที่ 3	รวม	มีความต้องการเป็นลำดับที่
- ต้องการให้มีการจัดเวรยามให้มีการเฝ้าระวังไฟป่า	13 (24.53%)	22 (41.51%)	18 (33.96%)	53 (100%)	ลำดับที่ 6
- ต้องการให้มีการทำแนวกันไฟป่า (โดยได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของสวนพฤกษศาสตร์ฯ)	31 (30.69%)	38 (37.63%)	32 (31.68%)	101 (100%)	ลำดับที่ 3
- ต้องการให้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรอย่างเพียงพอ เพื่อลดการบุกรุกทำลายพรรณพืชและของป่า	94 (57.32%)	40 (24.39%)	30 (18.29%)	164 (100%)	ลำดับที่ 1
- ต้องการให้มีการจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า	19 (23.17%)	32 (39.02%)	31 (37.81%)	82 (100%)	ลำดับที่ 4
- ต้องการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่าให้รัดกุมมากกว่านี้	5 (14.71%)	15 (44.12%)	14 (41.17%)	34 (100%)	ลำดับที่ 7
- ต้องการให้มีบทลงโทษแก่ผู้ที่บุกรุกทำลายพรรณพืชและของป่าที่หนักขึ้น	10 (18.52%)	24 (44.44%)	20 (37.04%)	54 (100%)	ลำดับที่ 5
- ต้องการให้มีการปลูกพรรณพืชทดแทนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้มากขึ้น	44 (32.35%)	40 (29.41%)	52 (38.24%)	136 (100%)	ลำดับที่ 2
- ต้องการเข้าร่วมโครงการการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า	2 (6.67%)	7 (23.33%)	21 (70.00%)	30 (100%)	ลำดับที่ 8

4.3 ความต้องการและข้อเสนอแนะของชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ แยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ต้องการให้สวนพฤกษศาสตร์ ฯ เป็นศูนย์กลางในการจัดอบรมให้ความรู้กับเยาวชนและชาวบ้านในเรื่องการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า เป็นประจำและต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 24.82
2. ต้องการให้มีการจัดศึกษาดูงานในโครงการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่าในพื้นที่อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 10.79
3. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ แจกต้นไม้และพรรณพืชต่าง ๆ ให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในชุมชนพื้นที่บริเวณโดยรอบสวนพฤกษศาสตร์ ฯ เพื่อนำไปปลูกทดแทนในป่าเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 8.63
4. ต้องการให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า ให้กับเยาวชนตามโรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.19
5. ต้องการให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องพรรณไม้ที่เป็นพืชสมุนไพร และการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 6.12
6. ต้องการให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการขยายพันธุ์พรรณพฤกษชาติและของป่า คิดเป็นร้อยละ 5.04
7. ต้องการให้รัฐจัดสรรที่ดินทำกินให้กับราษฎรให้เพียงพอ เพื่อที่จะได้ลดการบุกรุกทำลายป่าและการเก็บหาของป่า คิดเป็นร้อยละ 4.32
8. ต้องการให้มีการปลูกป่าทดแทนป่าที่เสื่อมโทรมลงไป คิดเป็นร้อยละ 3.60
9. ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า โดยเจ้าหน้าที่ของทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ เข้าไปอบรมให้ความรู้ตามหมู่บ้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.88
10. ต้องการให้สร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้และพรรณพฤกษชาติ คิดเป็นร้อยละ 2.52
11. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ จัดทำหนังสือหรือเอกสาร แจกให้กับชาวบ้าน เพื่อให้ความรู้เรื่องพรรณพฤกษชาติและของป่าชนิดต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.52

12. ต้องการให้มีการจัดนิทรรศการหรือจัดอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และอนุรักษ์พรรณไม้หายาก คิดเป็นร้อยละ 2.52
13. ต้องการให้มีการจัดทำแนวป้องกันไฟป่าและมีหน่วยดับไฟป่า คิดเป็นร้อยละ 2.16
14. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ แจกเอกสาร เพื่อให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว ที่มาเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ ฯ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ ให้กับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 1.80
15. ต้องการให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนด้านงบประมาณในการดูแลรักษาป่าไม้ และพรรณพืช คิดเป็นร้อยละ 1.80
16. ต้องการให้หน่วยงานราชการ ส่งเสริมการฝึกอาชีพ เพื่อให้มีอาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 1.80
17. ต้องการให้มีการจัดเวรยามดูแลพื้นที่ป่าไม้บริเวณรอบสวนพฤกษศาสตร์ ฯ คิดเป็นร้อยละ 1.80
18. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ ช่วยเหลือชาวบ้านในการสอดส่องดูแล ผู้บุกรุกทำลายป่าไม้และพรรณพืช คิดเป็นร้อยละ 1.44
19. ต้องการเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า คิดเป็นร้อยละ 1.44
20. ต้องการให้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมสวนพฤกษศาสตร์ ฯ หรือให้นักเรียน นักศึกษาเข้าไปศึกษาดูงาน หรือเยี่ยมชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 1.08
21. ต้องการให้มีหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อมีหน้าที่หลักในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ดูแลไม่ให้ป่าไม้ถูกบุกรุกทำลาย คิดเป็นร้อยละ 1.08
22. ต้องการให้มีการอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและกล้วยไม้หายากพันธุ์ต่าง ๆ คิดเป็น ร้อยละ 1.08
23. ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้และพรรณพืช ผ่านเสียง ตามสายตามหมู่บ้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 1.08
24. ต้องการให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.72
25. ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำปัญหาเกี่ยวกับการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 0.72
26. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ จัดอบรมเรื่องการปลูกพืชเศรษฐกิจ และการ เลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 0.72
27. ต้องการให้หน่วยงานราชการจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอแก่การเกษตร คิดเป็น ร้อยละ 0.36 (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ความต้องการและข้อเสนอแนะของชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

(N = 218)

ความต้องการและข้อเสนอแนะ	จำนวน ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
1. ต้องการให้สวนพฤกษศาสตร์ฯ เป็นศูนย์กลางในการจัดอบรมให้ความรู้กับเยาวชนและชาวบ้านในเรื่องการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่าเป็นประจำและต่อเนื่อง	69	24.82
2. ต้องการให้มีการจัดศึกษาดูงาน โครงการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่าในพื้นที่อื่น ๆ	30	10.79
3. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ฯ แจกต้นไม้และพรรณพืชต่าง ๆ ให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในชุมชนพื้นที่บริเวณรอบสวนพฤกษศาสตร์ฯ เพื่อนำไปปลูกทดแทนในป่าเสื่อมโทรม	24	8.63
4. ต้องการให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่าให้กับเยาวชนตามโรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ	20	7.19
5. ต้องการให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องพรรณไม้ที่เป็นพืชสมุนไพรและการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรต่าง ๆ	17	6.12
6. ต้องการให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการขยายพันธุ์พรรณพฤกษชาติและของป่า	14	5.04
7. ต้องการให้รัฐจัดสรรที่ดินทำกินให้กับราษฎรให้เพียงพอ เพื่อที่จะได้ลดการบุกรุกทำลายป่าและการเก็บหาของป่า	12	4.32
8. ต้องการให้มีการปลูกป่าทดแทนป่าที่เสื่อมโทรมลงไป	10	3.60
9. ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พรรณพฤกษชาติและของป่า โดยเจ้าหน้าที่ของทางสวนพฤกษศาสตร์ฯ เข้าไปอบรมให้ความรู้ตามหมู่บ้านต่าง ๆ	8	2.88
10. ต้องการให้สร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้และพรรณพฤกษชาติ	7	2.52
11. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ฯ จัดทำหนังสือหรือเอกสาร แจกให้กับชาวบ้าน เพื่อให้ความรู้เรื่องพรรณพฤกษชาติและของป่าชนิดต่าง ๆ	7	2.52
12. ต้องการให้มีการจัดนิทรรศการหรือจัดอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนและอนุรักษ์พรรณไม้หายาก	7	2.52
13. ต้องการให้มีการจัดทำแนวป้องกันไฟป่า และมีหน่วยดับไฟป่า	6	2.16
14. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ฯ แจกเอกสาร เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ฯ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติให้กับนักท่องเที่ยว	5	1.80

ตารางที่ 37 (ต่อ) ความต้องการและข้อเสนอแนะของชุมชนบริเวณพื้นที่โดยรอบสวนพฤกษศาสตร์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

(N = 218)

ความต้องการและข้อเสนอแนะ	จำนวน ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
15. ต้องการให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนค่านงงบประมาณในการดูแลรักษาป่าไม้ และพรรณพืช	5	1.80
16. ต้องการให้หน่วยงานราชการส่งเสริมการฝึกอาชีพ เพื่อให้มีอาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มขึ้น	5	1.80
17. ต้องการให้มีการจัดเวรยามดูแลพื้นที่ป่าไม้บริเวณรอบสวนพฤกษศาสตร์ ฯ	5	1.80
18. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ ช่วยเหลือชาวบ้านในการสอดส่องดูแล ผู้บุกรุกทำลายป่าไม้และพรรณพืช	4	1.44
19. ต้องการเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พรรณพืชและของป่า	4	1.44
20. ต้องการให้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมสวนพฤกษศาสตร์ ฯ หรือให้ นักเรียน นักศึกษาเข้าไปศึกษาดูงาน หรือเยี่ยมชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	3	1.08
21. ต้องการให้มีหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อมีหน้าที่หลักในการดูแลรักษาพื้นที่ ป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ดูแลไม่ให้ป่าไม้ถูกบุกรุกทำลาย	3	1.08
22. ต้องการให้มีการอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและกล้วยไม้หายากพันธุ์ต่าง ๆ	3	1.08
23. ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้และพรรณพืช ผ่านเสียงตามสายตามหมู่บ้านต่าง ๆ	3	1.08
24. ต้องการให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น	2	0.72
25. ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำปัญหาเกี่ยวกับการเกษตร	2	0.72
26. ต้องการให้ทางสวนพฤกษศาสตร์ ฯ จัดอบรมเรื่องการปลูกพืชเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์	2	0.72
27. ต้องการให้หน่วยงานราชการจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอแก่การเกษตร	1	0.36
รวม	278	100